

Vuokkiniemi

Kivijärvi

Remsu

Vuoden 1890 rippikirjassa esiintyvät Vuokkiniemen kunnan Kivijärven kylän asukkaiden sukunimet ja niiden suomenkieliset vastineet, mm. **Remsujev/Remsunen 21 henkilöä.**¹

1. Remsu Asjo	Kij.R.	1
1.1. Remsu Kusma Asjonpoika	Kij.R.	1
1.1.1. Perttunen Tatjana Kusmantlyttö	Kij.R.1.	2
1.1.2. Bogdanov Okahvie Kusmantlyttö	Kij.R.2.	3
-----		4
2. Remsu Mikki	Kij.R.	4
2.1. Remsu Sisso Mikinpoika	Kij.R.	4
2.2. Remsu Hilatta Mikinpoika	Kij.R.	5
2.3. Remsu Moarie Mikkintyttö	Kij.R.	5
2.1.1. Remsu Vasselei Sissonpoika	Kij.R.1.	5
2.1.2. Remsu Riiko Sissonpoika	Kij.R.2.	6
2.1.3. Remsu Outi Sissontyttö	Kij.R.3.	6
2.2.1. Remsu Santra Hilatantlyttö	Kij.R.1.	6
2.2.2. Remsu Isossima Hilatanpoika	Kij.R.1.	6
Remsu Iivana Vasilinpoika	Kij.R.1.1.	6
Remsu ? Vasseleinpoika	Kij.R.1.2.	6
Lesonen Anni Riiontyttö	Kij.R.2.1.	7
-----		7
3. Lesonen Jeli	Kij.R.	7
-----		7
Remsu Pekka Miihkalinpoika	Vuk..R.1.2.	7
Remsu Timo Pekanpoika	Vuk.R.1.2.1.	8
Remsu Ivan Pekanpoika	Vuk.R.1.2.2.	8
Remsu Anni Pekantlyttö	Vuk.R.1.2.3.	8
Remsu Olga Pekantlyttö	Vuk.R.1.2.4.	8
Remsu Nikolai Pekanpoika	Vuk.R.1.2.5.	8
Kainulainen Maikki Pekantlyttö	Vuk.R.1.2.6.	8
Remsu Sulo Pekanpoika	Vuk.R.1.2.7.	8
-----		8
1. Remsu Jaakko	Kij.R.	8
1.1. Remsu Iivana Jaakonpoika	Kij.R..	9
1.2. Remsu Ortjo Jaakonpoika	Kij.R.	9
1.1.1. Remsu Huoti Iivananpoika	Kij.R.1.	9
1.1.2. Marttinen Outi Iivanantlyttö	Kij.R.2.	10
1.1.3. Remsu Iivana Iivananpoika	Kij.R.3.	10
1.1.4. Remsu ? Iivanantlyttö	Kij.R.4.	10
-----		10

1. Remsu Asjo

Kij.R.

Lapset: Kusma

Kivijärvi Talo 20

Asjonvaara

1.1. Remsu Kusma Asjonpoika

Kij.R.

Synt. n. 1820, Kivijärvi, Asjonvaara

Puoliso: Artemjev Outi

A.Tn.A.

Akonlahti, Tullinniemi
Lapset: Tatjana ja Okahvie

Asjoni Kusma, Remsusia.
Laulanut Boreniukselle.²

Asjoni Kusma; Kivij.

Asjoni Kusma, Remsusia, synt. Kivijärvässä n. v. 1820. Nuorena, kun kasken hakkuu oli suuressa voimassa, oli K. oiva kaskenkaataja. Suurina hallavuosina, jolloin Kivijärvässä ei ollut muuta kuin petäjänjauhoja maitoon sekoittaa, kävi K. Venäjällä kerjuussa. Harjoitti suurimman osan ikäänsä kiertokauppaa Iisalmen seutuvilla. Oli luonteeltaan iloinen, liiankin ”villahattu” Ei ollut tietäjä eikä laulaja. Kuollut n. v. 1900 tai vähän ennen. Seudulla muistellaan vieläkin erikoisen hilpeänä miehenä. Vielä aivan vanhana puolesta viinaryypystä ”plässi ta prissatkua pani”.³

Asjon Kusmansta (sukunimeltään **Remsu**) Iivo Marttini mainitsee, että hän v. 1840 karhuntappoon lähtiessään oli »varoittanut toisia retkeen osaaottavia että pirtistä ulos lähteissä on pirtin ovi otettava alasarana irti ja sillä tavoin ovea lonkaamalla saranan puolelta mentävä ulos. Luultavasti muutkin ja myöhemmin ovat tätä taikaa käyttäneet.»

Asjon Kusman taloon (kartassa n:o 20), jota kutsuttiin Asjonvaaraksi tai Asjonniemeksi, oli emäntä tuotu Akonlahden Tullinniimestä. **Kusma Remsun** vaimo oli **Outi**, tyttönimeltään **Artemjev**. Kusmalla ja Outilla oli ainakin tyttäret Tatjana ja Okahvie.⁴

Asjon Kusma Remsusie syntynyt Kivijärvellä 1820 paikoilla, vielä elää ja kuleksi Suomessa kaupoilla aina vuoteen 1906. Kasken hakkuu Kusman nuoruuden aikana oli suuressa voimassa ja Kusma oli riski kasken kaataja. Suurina hallavuosina Kusma oli pakotettu savujen kirjoitukseen Venehällä päin. (Hallavuosina Kivijärven kylässä oli ainoastaan puolikymmentä taloa, joista ei ollut ketään savujen kirjoituksessa., mutta joka talossa oltiin sairaina röppön syönnistä; - röppö – petäjäjauhoja kun maitoon sekoitettiin.)

Kiertokaupoilla Suomessa Kusma ikänsä kulki ja hän oli koko taitava kaupan tekoon, mutta varoja hänellä ei milloinkaan karttunut. Kusma oli huikentelevainen, antoi mennä sitä mukaa kuin tienasikin, sen lisäksi Kusma oli viinaan menevä mies. Luonteeltaan Kusma oli iloinen, liijankin villa hattu, tanssin haluinen. Vielä vanhanakin humalassa Kusmalla jalka kääntyi. Kusma nykyään elää vävynsä Ananie Perttusen luona, jonka Kusma on ottanut kotitaloonsa. Kusma ei ole tietäjä.⁵

Asjon Kusma elää vielä Kivijärvässä kotonaan Asjonvuoralla. Hän on jo hyvin vanha ja hourii vanhuuttaan. Ukko on aivan haudan partaalla nyt. Suurimman osan elämänsä on Kusma oleskellut Suomessa Iisalmen seudussa harjoittaen pientä kauppaa elääkseen. Nuorenpäin oli Kuma tunnettu tavattomasta ilomielisyydestään ja vikkelyydestään. Vielä hyvin vanhana miehenä oli valmis ryyppystä pistämään tanssiksi vieläpä vaikeaksi ”prissatkaksi”. Ei ole taikuri eikä runoniekka. Jonkunverran loitsurunoja lienee joskus laulanut.⁶

Kivijärvi Talo 20

Asjonvaara

1.1.1. Perttunen Tatjana Kusmantlyttö
(Tatjana Remsu)

Synt. n. 1854, Kivijärvi, Asjonvaara

Puoliso: 1.1.1.1.8.7. Perttunen Ananie Miihkalinpoika
Latvajärvi

Lapset: Jeli, Nasto, Miitrei ja (2 tyttöä)

Kij.R.1.

Laj.P.7.

Asjoni Kusman tytär, **Tatjana;** Kivij.

V. 1908 oli yli 50 v. vanha. ”Tatjana puitto on vähäsen tietäjä, mutta tuskin itsekään uskoo tietohuisiinsa. Hänen tietohuonsa tuskin ulottuukaan ulkopuolelle kotipiiriä.” Asjon Ananien naini.

Parantaa kontion haavoittamat lehmät: ”veteh puhuu”. Harjoittanut ”tietohutta” vielä viime aikoihin asti. Tyttönä hän oli hyvä pajattaja kisapirttilöissä ja oli ensimmäisillä sijoilla kisoissa. Uuden ajan harrastuksia kuvaavaa on, että Tatjanan tyttäristä yksi mm. on käynyt Impilahden kansanopiston. On vielä (v. 1921) elossa.⁷

Tatjanan naimisesta kerrotaan, että hän piti häitä erään Akonlahden pojan kanssa, ja oltiin juuri >>katsotuksella>>, kun ilmestyi uusi kosija, Latvajärven **Pertusen Miihkalin** poika **Ananie**, ja Tatjanapa hylkäsi Akonlahden pojan ja jatkoi häitä Ananien kanssa. Ananie tuli kotivävyksi **Asjonvaaraan, jota myöhemmin hänen mukaansa ruvettiin kutsumaan Ananienvaaraksi**. Kivijärveen oli siis tullut vävyksi kaksi »Sokien-Miihkalin» poikaa, tämä **Ananie** ja Poahkomienvaaran Mustapäähän Huotari. Ananie ei ollut runon osaja, mutta hänen tanssitaitonsa on kuulu. Tästä Iivo Marttinen on kertonut: »Ei Latvajärveläinen Karjalan heimon suurin laulaja Arhippainei Miihkali olisi koskaan suostunut kuulemaan tai laulamaan arvottomia pajatuksia. siitä huolimatta hänen pojastaan Ananiesta, joka noin vuoden 1875 vaiheilla muutti Kivijärvelle kotivävyksi Asjonvaaralle, tuli kuuluisin ja taitavin kisaaja ja plässijä koko seutukunnalla. Vanhat ihmiset ovat vielä vuosikymmenien kuluttua maininneet, että Asjon Ananien vertaista jalan käyttäjää ei ole myöhemmin Karjalaan syntynyt - hän kykeni koko virren ajan tytön edessä yhtämittaa plässimäh ta prissatkaa panomah.» - Tatjanalla ja Ananiella oli yksi poika, Miitrei, ja neljä tyttöä. Miitrein vaimo Outi oli Kaurosen tyttäriä Iivesvaarasta. Kun Miitrei 1. maailmansodan aikana tapettiin, Outi meni Munankilahteen (? Luvajärveen) »starttsoih». Tyttäristä yksi oli naimisissa Joakkosen Matin Vladin kanssa, he elivät talossaan Matoniemessa Kivijärven rannalla (kartassa n:o 85); toinen, Nastoniminen, joutui miehelle Akonlahteen (? Latvajärveen); kaksi jai vanhaksipiiaksi.⁸

Asjon Kusman tyttö, **Tatjana** vielä elää, yli viiden kymmenen vanha. Tyttönä hän oli hyvä pajattaja kisapirttilöössä ja oli ensimmäisillä sijoilla kisoissa. Tatjana puitto on vähäsen tietäjä, mutta tuskin itsekkään uskoo tietohuisiinsa. Hänen tietohuonsa tuskin ulottuukaan ulkopuolella kotipiiriään. Yksi Tatjanan tytöistä viime talvena kävi kurssin Impilahden Kansanopistossa ja siten Vienan Karjalaakin vähitellen alkaa tunkeutua todellinen tieto taikateppujen sijalle.⁹

Akonlahti

Nakrislahti Talo 9

(Iutan Petri)

1.1.2. Bogdanov Okahvie Kusmantyttö

Kij.R.2.

(Okahvie Remsu)

Kivijärvi, Asjonvaara

Puoliso: 4.1. Bogdanov Petri Iutanpoika

A.Na.B.1.

(Hämäläinen Petri)

Akonlahti, Iivananniemi

Lapset: kaksoset Riiko ja Katti

Iutan Petri. Aviopuoliso Kivijärveltä. Lapset: Hoto, Olga ja Riiko.¹⁰

Enon Keljanvaarassa asuvan kauppias Risto Rajaheimon, ent. Grigori Bogdanovin **isä**.¹¹

Kusman ja Outin toisen tyttären **Okahvien** nai **Petri Iutanpoika Bogdanov** Akonlahden Iivananniemeen (Iutan vaimon nimi oli Marppa Triihvontyttö). Petri ja Okahvie olivat tavanneet toisensa Akonlahden praasniekoissa ja nopeasti menneet naimisiin, eli niinkuin heidän poikansa Riiko Bogdanov sanoi: kun nenäliinan ojenti, niin kaupat oli päätetty, eikä muuta kuin >>reunah moate>>. **Petrin** ja **Okahvien** lapsia ovat mm. kaksoset Riiko Bogdanov ja Katti Lesoni (mies Mikko L. oli Lesoni Rotkan ja Olonan poika Akonlahden Hukkasalmesta), syntyneet 25.11.1885, elävät Enon pitäjän Enon kylässä Keljavaaralla. Riiko Bogdanov, nykyiseltä nimeltään Risto Rajaheimo, on ollut kauppias; hän kulki isänsä Petrin kanssa laukunkannossa jo 14-vuotiaana Juuassa.¹²

Kivijärvi

Törsömö

2. Remsu Mikki

Kij.R.

Lapset: Sisso, Hilatta ja (tyttö)

Muusta Kivijärvestä aivan erillään oli pikkarainen Törsömön »kylä» Törsömönjärven rannalla. Järven erottaa Kivijärvestä kapea kannas. Kylä oli »kaunis kattus», vaikka sen talot olivat pieniä ja niissä elettiin köyhästi. Kerjuulla käytiin, etenkin Suomen puolella. Törsömöläisten kosketukset olivat kiinteämmät Latvajärveen kuin Kivijärveen, johon kylä kuitenkin laskettiin kuuluvaksi. Törsömön asukkaiden sukunimi Remsu viittaa asutuksen lähteneen Vuokkiniemestä. Ehkä tienoon ensimmäiset eäjät olivat Kivijärven kuulun perinteentaitajan Maura Marttisen isovanhemmat Iknatta ja Outi (Jyrintyttö) Remsu, joiden tiedetään muuttaneen Vuokkiniemestä Törsömöön. Törsömön myöhempiä isäntiä oli **Mikki Remsu**. Mikin aikakin Törsömössä lienee ollut vain yksi talo, mutta myöhemmin asuntoja oli kolme: Sisson, Hilatan ja Sisson Vasselein mökit. Sisso ja Hilatta olivat Mikin poikia. Näiden lisäksi Mikillä oli ollut vielä yksi tytär, joka oli Joakon livanan naisena Poahkomienvaarassa.¹³

Kivijärvi Talon 34

Törsömö

2.1. Remsu Sisso Mikinpoika

Kij.R.

1 Puoliso: Perttunen. ? Matintyttö

Laj.P.1.3.1.

Latvajärvi

2 Puoliso: Lesonen Outi

Kos.L.

Synt. n. 1836 Kostamus

Lapset: Vasselei, Riiko ja Outi

Sisson akka Kivijärvi, **Outi Remsu o.s. Lesoni**. Kivijärven paras itkijä ja merkittävä loitsujen ja taikojen tuntija. Synt. noin 1836. Sisson akan ämmö oli Livojärven Hoto, joka kuoli 120-vuotiaana noin v. 1840.¹⁴

Sisson akka; Kivij. Törsimö.

Etevä loitsujen ja taikojen tuntija. Säilytti sängen vanhoja muistotietoja, mm. sellaisia, joita oli kuullut n. v. 1840 kuolleelta mummoltaan, Kapulan akalta, joka oli elänyt 120 v. vanhaksi (Martt. n. 369). Puolimatassa Kivijärven ja Latvajärven välillä on Törsimön kyläpahanen, joka karjalaisenkin käsityksen mukaan on oikea kurjuuden pesä. Miespolvia ovat kylän kolme mökkiä olleet yhtä köyhät ja kurjat. Täällä eleli hauskan ja tyytyväisen näköisenä Sisson akka päivästä toiseen, kävi tietäjänä pienemmissä asioissa, kuten ostettua elukkaa pidätettäessä, lehmiä laitumelle laskettaessa jne. Uskoi tai ainakin oli uskovinaan taikojen voimaan. Viimeksi v. 1913 pani Marttini Sisson akalta loitsuja ja taikatemppuja muistoon, jotka muistoonpanijasta niiden vanha alkuperän vuoksi näyttivät olevan tavallista huomattavampia. ”Sisson akka itse” – jatkaa kerääjä – ”on nyt 77 v. vanha, ja kaikki taikansa on pienenä tyttönä kuullut muori-vainajaltaan, Livojärven Hotolta, Vuokkiniemestä, joka oli syntynyt noin 1730 ja kuollut 120 v. vanhana. Kertoja ehdottomasti itse uskoi.”¹⁵

Sisso naitettiin jo 12-vuotiaana, sillä talo tarvitsi työntekijää. Morsian oli Latvajärvestä Arhippaisen Matin (Miikkalin veljen) tyttö, Sissoa 10 vuotta vanhempi. Kun morsian ja muu sulhasjoukko pitivät häitä, niin nuori sulhanen leikki »kosinon peässä»; häät pidettiin, mutta vihillä nuoripari ei käynyt. Kuusi vuotta Matin tyttö oli Törsömöllä, ja kerrotaan hänen pitäneen yhteyttä Sisson sedän Hilipän kanssa. Tätä miehistynyt **Sisso** ei suvainnut vaan ajoi vaimonsa pois ja nai Kostamuksesta **Lesosen Outin**.

Sisso Remsun toinen akka **Outi, o. s. Lesoni**, oli kuuluisa tietäjä; häneltä Iivo Marttinen 1913 pani muistiin paljon taikoja. Hän oli tuolloin 77-vuotias, syntynyt siis n. v. 1836. Kaikki taikansa hän oli kertonut kuulleen muurivainajaltaan Livojärven Hotolta, Vuokkiniemestä; Hoto oli syntynyt n. v. 1730 ja kuollut peräti 120-vuotiaana. - Vivi Vuoristo on kertonut minulle pienen episodin Sisson akan elämän varrelta: Sisson kurja pirtti paloi, mutta 90 ruplan suuruisella palorahalla, jonka valtio silloin maksoi, saatiin uusi pirtti rakennetuksi (kartassa n:o 34). Paloa pidettiin tuhopolttona. Posti-Miikkali oli näet menossa Suomussalmelle postin hakuun ja joutessaan kiersi Törsömön kautta. Hän näkee, kun Sisson väki kantaa kiireen vilkkaa tavaroita pirtistä pihalle, ja sisällä pirtissä roihuaa vanha tuohikontti ynnä muuta helposti palavaa. Miikkali oli hätääntynyt: »Ka työhäm palatta», johon Sisson akka oli vain myötäillyt:»Niin, poikan, palamma, niin palamma.»**Sissolla** ja **Outilla** oli lapsia Vasselei, Riiko ja Outi. ¹⁶

Kivijärvi Talo 35

Törsömö

2.2. Remsu Hilatta Mikinpoika

Kij.R.

(Filat)

Lapset: (tyttö)

Hilatan kuoltua mökissä (kartassa n:o 35) eli hänen leskensä. Lapsia heillä oli, ja yksi tyttö joutui Latvajärveen naimisiin. ¹⁷

Kivijärvi Talo 55

Poahkomienvaara

2.3. Remsu Moarie Mikkintyttö

Kij.R.

Kivijärvi, Törsömö

Puoliso: Iivana Jaakonpoika

Kij.1.1.

Kivijärvi, Poahkomienvaara

Lapset: Huoti, Outi, Iivana ja (tyttö)

Vielä oli Poahkomienvaarassa **Joakon Iivanan** mökki (kartassa n:o 55). Joakon Iivanan vaimo **Moarie** oli Törsömöstä Sisson ja Hilatan sisar. **Iivanalla** ja **Moariella** oli neljä lasta: Huoti, jonka vaimo oli Ponkalahdesta Palaka (Poahkomienvaarasta lähteneen Poavilaisen Outin ja Lukkasen Kirilän tytär); Outi, joka oli naimisissa Kivijärvessä Malahvien Riion Matilla; nimeltä tuntematon tytär, joka oli Tanilaisen Jyrin vaimona Ilvesvaaran Kuusiniemessä; Iivana, jonka vaimo Tiitan Hoto oli Latvajärven Kossista. - Joakon Iivanan veli oli Ortjo, joka asui Pirttiniemen Jelesseissä, appensa talossa, kuten on kerrottu. ¹⁸

Kivijärvi Talo 33

Törsömö

2.1.1. Remsu Vasselei Sissonpoika

Kij.R.1.

Synt. 1867, Kivijärvi, Törsömö

Kuollut 20.01.1938, Karhumäki

Puoliso:

Venejärvi

Sisson Vasselei Kivijärvi, 45 v. Sisson akan lapsia. ¹⁹

Vasselei, jonka vaimo oli Venejärvestä, rakensi oman mökin (kartassa n:o 33). Vasselei kuulemma murhattiin, kun hän oli »Kerenskie kyyvissä Alahaisih päin». ²⁰

Vainovuosina Sandarmohissa teloitettujen uhrien nimiä

Remsu Vasili Sissojevitsh – synt. 1867 Uhtuan Törsämössä, karjalainen, kolhoosilainen, asui Kalevalan piirin Kivijärvellä, ammuttu 20.01.1938. ²¹

Uhrien nimet kirjoitetaan Muistokirjaan

Kalevalan Piiri

Kivijärven kyläneuvosto

Kivijärvi

Remsujev Valisi Sisojevitsh – synt. 1867 Törsämössä, karjalainen, puolueeseen kuulumaton, kolhoosilainen. Vangittu ja tuomittu 07.01.1938 SNTL:n NKVD:n päätöksellä pykälän 58-6 perusteella, ammuttu 20.01.1938 Karhumäessä. Rehabilitoitu Pohjoisen sotilaspiirin sotatribunaalin päätöksellä 14.04.1960. ²²

Remšujev, Vasili Sysojevitš, s.1867, Toržema, Kalevalan piiri; karjalainen; kolhoosin työntekijä; Kivijärvi, Kalevalan piiri; ammuttu 20.01.1938. ²³

2.1.2. Remsu Riiko Sissonpoika

Kij.R.2.

Kivijärvi, Törsömö

Lapset: Anni

Riiko oli Joakkosen Olekseilla kasakkana eli renkinä. ²⁴

Latvajärvi

2.1.3. Remsu Outi Sissontyttö

Kij.R.3.

Kivijärvi, Törsömö

Puoliso:

Latvajärvi, Saviranta

Outi »piikuitti» Vuokkiniemen pokostalla Vanhalassa lapsesta naimaikään saakka; naimisissa hän oli Latvajärven Savirannalla. ²⁵

Latvajärvi

2.2.1. Remsu Santra Hilatantyttö

Kij.R.1.

Lähde: ²⁶

2.2.2. Remsu Isossima Hilatanpoika

Kij.R.1.

Synt. 23.10.1894

Vuokkiniemen pitäjä, Kivijärven kylä, Remsu Isossima, synt. 23.10.1894. (Naimaton) Isä Filat ja äiti Maria.

Remsu Iivana Vasilinpoika

Kij.R.1.1.

Kivijärvi, Törsömö

Puoliso: Huovinen Tatjana Timontyttö

Hij.H.3.6.6.

Synt. 1889, Hietajärvi

Vihitty: 1912

Tatjanan (synt. 1889) nai v. 1912 kivijärveläinen **Iivana Vasilinpoika Remsu**. ²⁷

Kivijärvi Talo 33

Törsömö

Remsu ? Vasseleinpoika

Kij.R.1.2.

Törsömö

Puoliso: Lesonen ? Kiriläntyttö

Kij.L.9.1.3.

Kivijärvi Kirilänvaara

Kirilän Hilipällä ja Ipatilla oli myös sisar, jonka nai Sisson Vasselein poika Törsömöön.²⁸

Lesonen Anni Riiontyttö

Kij.R.2.1.

(Anni Remsu)

Kivijärvi, Törsömö

Puoliso: Lesonen Ontto Huotinpoika

Kij.L.1.1.2.

Ontto otti aikanaan vaimokseen Latvajärven Vasonvaarasta **Sisson Riijon Annin**.²⁹

Kivijärvi Talo 6

Outokkaini

3. Lesonen Jeli

Kij.R.

(Jeli Remsu)

Kivijärvi, Törsömö

Puoliso: Lesonen Olokka Outokanpoika

Kij.L.6.1.1.

(Oleksei)

Lapset: Riiko, Anni ja Maura.

Outokkaisen talon (kartassa n:o 6) perustajan Outokan poika oli **Olokka**. Olokan ensimmäinen vaimo oli Törsömön **Jeli (Remsu)**. Heillä oli lapsia ainakin poika Riiko sekä tyttäret Anni ja Maura. Outokkaisen talo oli ennen Kivijärven rikkain, mutta se paloi »Kivijärven suuressa palossa» kuten myös Ylisen talo ja Joakkosen talo. Olokka kulki kauppiaana, »Tuli-Lapissakin». Kerran kun Olokka palasi kauppamatkalta reki täynnä kulta- ja hopearahoja, hänen turkiksilla peitetty rekensä ryöstettiin; sanottiin, että pitäjän nimismies olisi poliisin kanssa ollut sen ryöväämässä. Tämän vahingon vuoksi Olokka meni vähän sekapäiseksi. Sitten paloi Olokan talo, ja sen jälkeen kuoli Jeli. Riiko rakensi palaneen talon tilalle toisen, ja isälleen sekä äitipuolelleen hän teki riihestä pirtin Torikan alankoon. Olokka oli nimittäin mennyt uudelleen naimisiin, nainut suomalaisen Saaran Tyrnävältä. Saara keitti pyhisin kahvia ukoille pirttiraiskassaan ja ansaitsi siten. Olokka ja Saara antoivat joskus Kivijärven nuorten kisata pirtissään ja saivat myös siitä rahaa. - Eräät muutkin Suomesta tuodut vaimot pitivät Karjalassa kahvilantapaista, muisteli Vivi Vuoristo. Vuokkiniemessä oli praulenjan luona Konaskan akan »kahvila», ja samoin Jyväskylähdessä oli sellainen. - Kun Olokasta ja Saarasta aika jätti, heidän mökkinsä tehtiin jälleen riiheksi.³⁰

Remsu Pekka Miihkalinpoika

Vuk..R.1.2.

(Pekko)

Synt. 15.2.1889, Vuokkiniemi, Kaskola

Kuollut 1966, Sukeva

Puoliso: Lesonen Matro Ortjontyttö

Kij.L.11.1.1.1.

Synt. 05.04.1890, Kivijärvi, Poahkomienvaara

Lapset:

Vanhin poika **Petri Remsu** (synt. 1889) muutti 1908 Poahkomienvaaran Ortjoon, josta hänen vaimonsa **Matro Ortjontyttö Lesoni** oli syntyisin. Petrista. ja Matrosta, jotka 1944 muuttivat Suomeen, tulee puhe Poahkomienvaaran asukkaiden esittelyssä.³¹

Matron mies Petri eli Pekko Remsu (synt. 1889) tuli 1908 Vuokkiniemen Kaskolasta kotivävyksi Poahkomienvaaraan. Vuonna 1944 perhe muutti Sonkajärven Sukevalle, jossa Petri Remsu kuoli v. 1966. Petri Remsua haastatteli Väinö Kaukonen Poahkomienvaarassa 02.10.1942 ja mm. kopioi 50-

säkeisen »karjan mettsähtyönnäntäluvun», jonka Petri oli n. v. 1912 kirjoittanut muistiin Arhippainei Miihkalin Pekko-nimiseltä pojalta. Petri Remsu oli kertonut Kaukoselle lukeneensa monta kertaa läpi Kalevalan, koska sitä piti aina lukea isoäidille Maura Marttiselle (siis Petrin äidin Moarie Remsun äidille). Petri ja Matro Remsua haastatteli Sonkajärvellä 29.-30. 7.1963 Marja-Leena Lyyra. Kun Paavo Pulkkinen kanssa 28. elokuuta 1966 menimme Sonkajärven Sukevan Akonjoelle Remsuja tapaamaan, saimme kuulla Petrin keväällä siirtyneen tuonilmaisiin; hyvämurteista mutta väsynyttä Matroa nauhoitimme tuolloin vähäsen.³²

Remsu Timo Pekanpoika

Vuk.R.1.2.1.

(Timofei Petrovits Remsujev)

Synt. 1915

Puoliso: Outi

Synt. 07.03.1915

Lapset: Aleksi

Minun vaarini Timofei Petrovits Remsujev muistaa hyvin mummonsa Mari Remsun. Pienenä poikana hän kävi usein mummolassa satuja ja runoja kuuntelemassa. Näitä satuja ja runoja hän muistaa vieläkin ja on kertonut niitä minullekin.

Näin kirjoitti siis helmikuussa 1985 tuolloin kymmenvuotias vuokkiniemeläisneiti, joka ilmoitti aineensa lopussa oikeaoppisesti käyttämänsä kirjallisuuslähteen. Se oli Elina Timosen vuonna 1979 ilmestynyt Ei mahti maahan jouda.

Mainitussa kirjassa Timonen kertoo myös Mari Remsun jälkeläisistä. Marin ja Miihkalin vanhin poika Petri muutti Vuokkiniemestä äitinsä kotikylään Kivijärvelle, missä syntyi Timo vuonna 1915. Hän oli aikanaan selviävä hengissä sodasta, mutta Iivana-veli kaatui rintamalla. Tämän vaimo Outi jäi yksin kasvattamaan viittä lasta, ja Timo otti orvot omikseen yhdessä Outin kanssa. Heille syntyi vielä kolme yhteistä lasta.³³

Remsu Ivan Pekanpoika

Vuk.R.1.2.2.

Puoliso: Outi

Synt. 07.03.1915

Lapset: Toivo, Lempi, Anni ja Jussi

Remsu Anni Pekantyttö

Vuk.R.1.2.3.

Synt. Kivijärvi, Poahkomienvaara

Remsu Olga Pekantyttö

Vuk.R.1.2.4.

Synt. Kivijärvi, Poahkomienvaara

Remsu Nikolai Pekanpoika

Vuk.R.1.2.5.

Synt. Kivijärvi, Poahkomienvaara

Kainulainen Maikki Pekantyttö

Vuk.R.1.2.6.

(Maikki Remsu)

Synt. Kivijärvi, Poahkomienvaara

Remsu Sulo Pekanpoika

Vuk.R.1.2.7.

Synt. Kivijärvi, Poahkomienvaara

---

1. Remsu Jaakko

Kij.R.

Lapset: Iivana ja Ortjo

Kivijärvi Talo 55

Poahkomienvaara

(Jaakon Iivana)

1.1. Remsu Iivana Jaakonpoika

Kij.R..

Kivijärvi, Poahkomienvaara

Puoliso: 2.3. Remsu Moarie Mikkintyttö

Kij.R.

Kivijärvi, Törsömö

Lapset: Huoti, Outi, Iivana ja (tyttö)

Jaakon-Iivanan leski Muarie; Kivij.
Paahkomienvaarasta.³⁴

Mikillä oli ollut vielä yksi tytär, joka oli Joakon Iivanan naisena Poahkomienvaarassa.³⁵

Jaakkosen Iivanan leski Muarie (o.s. Lesonen) Kivijärvi, Poahkomienvaara, syntyjään Törsömöstä.³⁶

Vielä oli Poahkomienvaarassa Joakon Iivanan mökki (kartassa n:o 55). Joakon Iivanan vaimo Moarie oli Törsömöstä Sisson ja Hilatan sisar. Iivanalla ja Moariella oli neljä lasta: Huoti, jonka vaimo oli Ponkalahdesta Palaka (Poahkomienvaarasta lähteneen Poavilaisen Outin ja Lukkasen Kirilän tytär); Outi, joka oli naimisissa Kivijärvessä Malahvien Riion Matilla; nimeltä tuntematon tytär, joka oli Tanilaisen Jyrin vaimona Ilvesvaaran Kuusiniemessä; Iivana, jonka vaimo Tiitan Hoto oli Latvajärven Kossista. - Joakon Iivanan veli oli Ortjo, joka asui Pirttiniemen Jelesseissä, appensa talossa, kuten on kerrottu.³⁷

Kivijärvi Talo 18

Pirttiniemi

1.2. Remsu Ortjo Jaakonpoika

Kij.R.

Kivijärvi, Poahkomienvaara

Puoliso: Lesonen Toarie Jelesseintyttö

Kij.L.2.3.

Kivijärvi, Pirttiniemi

Lesoni Toarie Kivijärvi, Mahd. Jelessein Tuarie Pirttilahdesta.³⁸

Joakon Iivanan veli oli Ortjo, joka asui Pirttiniemen Jelesseissä, appensa talossa, kuten on kerrottu.³⁹

Toarie, meni Iivanan Ortjolle vaimoksi. Ortjo rakensi hyvän talon Hukanniemeen, mutta kun Toarien veli Vasselei kuoli, Toarie ja Ortjo tulivat Pirttiniemeen Jelessein taloon asumaan.⁴⁰

Kivijärvi

Poahkomienvaara

1.1.1. Remsu Huoti Iivananpoika

Kij.R.1.

Kivijärvi, Poahkomienvaara

Puoliso: Lukkasen Palaka Kiriläntyttö

Pon.L.1.1.2.

Ponkalahti

Huoti, jonka vaimo oli Ponkalahdesta Palaka (Poahkomienvaarasta lähteneen Poavilaisen Outin ja Lukkasen Kirilän tytär).⁴¹

kaksi tyttärtä, jotka usein oleilivat Poahkomienvaarassa varakkaan Manu-tätinsä luona; toinen tytöistä, Palaka, meni miehelään Poahkomienvaaraan Joakon Iivanan Huotille.⁴²

1.1.2. Marttinen Outi Iivanantytö

(Outi Remsu)

Kivijärvi, Poahkomienvaara

Puoliso: Marttinen Matti Riionpoika

(Matvei Grigorjevitch Martynov)

Synt. 1868, Kivijärvi

Kuollut 22.04.1938, Karhumäki

Lapset: Santra, Vasselei

Kij.R.2.

Kij.M.6.1.

Outi, joka oli naimisissa Kivijärvessä **Malahvien Riion Matilla**.⁴³

Matti nai **Joakon Iivanan Outin** Poahkomienvaarasta. Yksi Matin ja Outin tyttäristä oli Santra, joka on ollut opettajana Vuolijoella, mutta on nyt eläkkeellä (Santran sisaria elää Venäjällä).⁴⁴

1.1.3. Remsu Iivana Iivananpoika

Synt. 31.12.1892, Kivijärvi, Poahkomienvaara

Puoliso: (Perttunen?) Hoto Tiitantytö

Synt. 17.12.1898, Latvajärvi, Kossi

Lapset: Helmi ja Johannes

Kij.R.3.

Laj.1.2.4.

Iivana, jonka vaimo **Tiitan Hoto** oli Latvajärven Kossista.⁴⁵

Kivijärvi Talo 46

Kuusiniemi, Tanilainen

1.1.4. Remsu ? Iivanantytö

Kivijärvi, Poahkomienvaara

Puoliso: 6.3. Lesonen Jyrki Tanilaisenpoika

Kivijärvi, Ilvesvaara

Lapset: Marppa

Kij.R.4.

Kij.L.3.

nimeltä tuntematon tytär, joka oli **Tanilaisen Jyrin** vaimona Ilvesvaaran Kuusiniemessä.⁴⁶

Jyrki taas nai Poahkomienvaarasta Joakon Iivanan tyttären; heidän asuinpaikkaansa sanottiin Kuusiniemeksi.⁴⁷

Kuusiniemessä asui Ilvesvaaran **Tanilaisen** poika **Jyrki** (kartassa n:o 46), jonka vaimo oli Joakon Iivanan tytär Poahkomienvaarasta.⁴⁸

Lähdeluettelo:

¹ Julku Kyösti. 1996. Rajamailla III, s. 106-107.

² Suomen Kansan Vanhat Runot 1. Vienan Läänin Runot 1. s. XXXVII.

³ Suomen Kansan Vanhat Runot 1. Vienan Läänin Runot 4. s. 1081.

⁴ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 241.

⁵ Virtaranta, Helmi 1975: Castrenianumin Toimitteita 12, Vienan runonlaulajia ja tietäjiä, s. 42.

⁶ Virtaranta, Helmi 1975: Castrenianumin Toimitteita 12, Vienan runonlaulajia ja tietäjiä, s. 54.

⁷ Suomen Kansan Vanhat Runot 1. Vienan Läänin Runot 4. s. 1081.

⁸ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 241.

⁹ Virtaranta, Helmi 1975: Castrenianumin Toimitteita 12, Vienan runonlaulajia ja tietäjiä, s. 42.

¹⁰ Karjalan Heimo n:o 3-4/2002, s. 51.

¹¹ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 64.

¹² Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 241-242.

-
- ¹³ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 252.
- ¹⁴ Vuoristo, Sakari 1992: Iivo Marttinen Vuokkiniemen Kansanperinteen Suurkerääjä, s. 245.
- ¹⁵ Suomen Kansan Vanhat Runot 1. Vienan Läänin Runot 4. s. 1129-1171.
- ¹⁶ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 252-253.
- ¹⁷ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 253.
- ¹⁸ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ¹⁹ Vuoristo, Sakari 1992: Iivo Marttinen Vuokkiniemen Kansanperinteen Suurkerääjä, s. 245.
- ²⁰ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 253.
- ²¹ Vienan Viesti: n:o 31/Joulukuun 5:pnä, 1997.
- ²² Vienan Viesti: n:o 4/Helmikuun 20.pnä 1998.
- ²³ Carelia n:o 8/1998. Vuosina 1937-38 teloitettujen suomalaisten ja karjalaisten nimiluettelo (Karhumäen piirin Sandormohin hautausmaa)
- ²⁴ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 253.
- ²⁵ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 253.
- ²⁶ Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, nauhoitearkiston tietokanta.
- ²⁷ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 112.
- ²⁸ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 244.
- ²⁹ Lesojev, Santeri. Kotikyläni vaarojen liepeillä, Miikkulaisen Santeri muistelee, osa 1. Karjalan Heimo n:o 1-2/2004, s. 4.
- ³⁰ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 227-228.
- ³¹ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 230.
- ³² Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ³³ Myllykangas Maija, 2009; Aitsemme Vuokkiniemi. s. 272
- ³⁴ Suomen Kansan Vanhat Runot 1. Vienan Läänin Runot 4. s. 1105.
- ³⁵ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 252.
- ³⁶ Vuoristo, Sakari 1992: Iivo Marttinen Vuokkiniemen Kansanperinteen Suurkerääjä, s. 241.
- ³⁷ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ³⁸ Vuoristo, Sakari 1992: Iivo Marttinen Vuokkiniemen Kansanperinteen Suurkerääjä, s. 242.
- ³⁹ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ⁴⁰ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 240.
- ⁴¹ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ⁴² Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 247-248.
- ⁴³ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ⁴⁴ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 234.
- ⁴⁵ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ⁴⁶ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 248.
- ⁴⁷ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 250.
- ⁴⁸ Virtaranta, Pertti 1972: Polku Sammui, s. 252.